

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 19. Frater tuus. Corripe considerans quòd qui peccat, frater tuus est, & homo, tu vero spiritualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

606 HOMILIA VIGESIMASECVNDA. DE CORREPTIONE FRATERNALI.

captiuum, aut manibus traditum inimicorum?

43 **43** Videtur Christus vñis hoc verbo, **Frater tuus,**

nobis ad memoriam revocare notam de duobus fratribus Abisai & Iacob histoniam, quam plenius exarata habemus. Suis singulis copiis hostib[us] obviā processerunt, ut ferocius, ita

2. Reg. 10. potentibus: licet autem ambo militiae duxes el-

lissent strenui: ut proelium fore periculosum

cognoverunt, bac inter se coniueretur con-

ditio[n]e, ut quisque suos ad alterum defleceret

oculos: *Dixit ergo Iacob ad Abisai fratrem suum.*

Si preualuerint aduersum Syri eris mihi in ad-

teriorum, si autem filii Ammon preualuerint ad-

uersum te, auxiliabor tibi. Ego vir fortis & fuz-

nemus pro populo nostro, & cunctitate Dei nostri: Do-

minus autem faciet, quod bonum est in conspectu

suo. Suade enim ratio, cum sumus iniucem fra-

tres mutuo nobis fateamens. O quam crudum

gerimus bellum, quam multos inter & graves

Psal. 78. 5. verlamur inimicos: Conforat sunt qui persecuti-

sunt me inimici mei iniuste[m]uplicati sunt super

Ephes. ca. capillis capitis mei. Heu quam ferores! Non est

5. 12. nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem

&c. Opus est, ut strenuus super custodiam no-

stram, & ut fratres minuti sumus, singuli alterius

auxilio: hoc enim optima lex exigit fraterni-

tatis. Si videris quod ab inhonestis malis frater-

tuis habeant conuersatione, vel avaritia, seu

vindicta, cupiditate, quā sua illi peccatum, a-

facutas, animatio succurre pereunt: Si pecca-

ueris in te frater tuus.

L. 1. de Pa-

pit. c. 8.

Ad rem expendit D. Ambrosius quam graui-

ter se Deus irritatus offendit contra Iduma-

eos qui prædictorum illis graui, quibus eos

multaret propicia, prophetam misit Abdiam:

cuius vaticinium quasi totum ad hoc reuoca-

tur, quod omnes conuocet Dei nationes, ut

sefetas de illis exigent penas, affligent, ex-

urerent, consumarent Idumaeos. Quia culpa,

Domine? Oh non ferendam, quā in proprio

fratrem exarserunt nequitam: Propter iniqui-

tem in fratrem nūm Iacob. Erant autem Idumai-

ce & Israélites descendentes ex duobus illis gemi-

nis Esau & Iacob, unde fratres nomina astant;

sicut erant eorum patres. Talis fuit hic casus.

Etiam in Impugnabant Chaldei Israélitas, & captiū ab-

duxerunt, demoliti sunt vniuersos, illo vero té-

sufi cha-

ritatis pu-

nientur.

Israélitas, & parum est, quod illis non tulerint

auxilium, inluper & subflammbant, irridebant,

et quoque suspenderebant; & factioni partique fa-

nebant iniuriorū. O peruersam, exclamat Deus,

iniquitatem. Ignorasti quod ex naturali legi

fraternitat[i] oporteat tuo te subfido esse frati,

dum eum vides pedibus subterni inimicorum?

Numquam legilli, quod ex eadem iactare lege

tibi prescriperim: *Et non despicias in die f[est]i u[er]bi, it-*

tui? Fratrem tuum ne rideas ad h[ab]ile capiu-

m: Et non latenter super filios Iuda in die

perditionis eorum? Pierine posse credam, quod

nedum fratris tuo non accuras auxiliatos, sed

& insuper tribulationibus atrium iudeas, exultes

suscipias, & quocirca vivo ego, dicit Dominus, tibi superuenient qui te in cunctis redi-

gant: *Erit dominus Iesu stipule, & succeden-*

tur. Quis credit quod D. Ambrosius ut idem

tu peripeis in fratrem tuum à Christiano: Ad-

uetus illum ab infernalibus deuictum Chal-

dei, inter demonum abductum manus, qui vi-

tam illi, qui aliam deprendent, tu vero

complicatis adstes manibus, in iocum vertas

omnia Christiani? Si hoc eges, inimicu-

& frater tuus similis illis de quibus Rex Da-

vid querebatur? Inimici mei dum communiquer-

pedes mei, super me magna locutus sunt. Crudeles

sunt inimici mei, qui dum videant me dolis en-

cuentuent corruſſe, ne di, non accuterunt

mihi subuenti, sed & risu me habuerunt, siue

scopus iocorum versus illis in parabolam.

Quis intelligens fratrem suum à priatis capi-

um, catenus innoxum durissimis, tripudaret,

hec in publicum spargeret, præ si non se co-

libereret? Quis Christianus rumorem audiens, à

Turci cunctam captans Catholicam, dirutam,

deprendatam non ingemiscit, non dolet, sed po-

nit, exhibaret, nec tantum ex hoc sumens con-

fublationis? Non ergo gaudamus (monet D. Michel

Ambros.) quia scriptura est. Ne letari inimica D[omi]n[u]s,

qua cecidit &c, me immiserit: quoniam qui libet

laisu alieno gaudet, Diabolus gaudet: Victoria. Et p[ro]p[ter]a

ideo dolamus magis, cum audiuimus perfisse ho-Tot[us]

mixem, pro quo Christus mortuus est. Veritatis

tu dignissima.

S. 19. Frater tuus. Corripe consideran quid

qui peccat, frater tuus est, & homo, tu vero

spiritualis.

IN dubio hanc doctrinam, imo & historias 49

speciale videat illi verbis Apostolus, qui Hebreo-

bus describit modum à te obseruandum, ut h[ab]ita-

ciplatum tua habeat affectum correptionis, in que ra-

proximo salutaris. Unde D. Chrysostom. illa pro-

mingillatim expedit: Frates (inquit Apostolus) Galat.

5. p[er]a.

ut intelligas, quod codem casu, quod frater tuus
qui fratres est, huiusmodi infraire in spiritu
licitu considerans tempum, ne & tu senseris.
Ostendit Zacharia: Dominus lapidem, & ait
quod licet abiecius esse videretur, elect tam
expoliendus, & vi magni pretij, in templo suo
collocandus: ut autem labor operis effet pru-
densissimi, septem super eum essent oculi des-
gendi: Septem oculi super lapidem unum. Signifi-
cans quod licet peccator vilis sit nudus lapi-
culo linguae tuae oportet laboretur: illam ar-
guendo, monendo, docendo, porro huic operi
multi requiruntur oculi, id est multa veniente
consideranda. Hæc autem omnia propositis
veris explicat Apostolus. Primo igitur, hoc
locutum est fundatum: Fratres. Primo: sup-
ponens id nota D. Augustinus cum corre-
pondeat fratrem tuum teneris, corripere teneris
tut quo sunt peccatores, quibus tua porest
prodelle corripio: omnes namque sunt fratres
in te, quomodo cumque confidere: Fratres
mei sumus, Dominus & seruus, & Imperator & miles
dixi. & pauper.

Quodver- Secundo: supponens quod hic non agamus,
bi loc ut alia attendas, quod ad te non spectat, sed
fratrum quod ita tuum est, sicut ea sunt, quae fratri tui
sunt, etenim ut fratrem oportet confidere pe-
ccatores. Filijs estis unus patris semper Dei, &
vnius maris Ecclesie, una virtusque per baptis-
ma unitas, una mensa altaris, idem gloria si-
nis, lex eadem Evangelica: ratione eorum,
sebat ipsa veritas Christus: Omnes vos fratres
sunt. Quocirca copione orationem quæca, quæ
conveniunt, à Deo possimus obtinere, volunt
hac protelatio nobis effet ut exordium. Deum
vocando Patrem nostrum: dicentes Pater noster
Littera, qui es in celis. Ut nota Diuus Cyprianus qua
vero diffido hoc verbis exprimi posse elegan-
tioribus, quam ipsius Divi Cypriani, ipsum
adsumus: Maior est fraternalis Christi, quam
sanguinis. Sanguinis enim fraternalis similitudinem
corporis referat: Christi autem fraternalis v-
niorumatem cordis, anamque demonstrat, sicut
scriptum est: Erat autem eorum credentium unum,
& anima una. Verò ergo ille frater est, qui
non tam corpore, quam unanimitate germanus
est.

Aliud quoque nobis ingerit verbum Fratres
Domini, & Apostoli sui, quo eadem in occasio-
ne veterique visitur, etenim auctore tibi de fidei
conuenient indigneationem, qua in alterum moue-
ris ut peccatores, & ad misericordiam incli-
nare, ut eius salutem complectaris: sumirum,

ut intelligas, quod codem casu, quod frater tuus
sit, cùdem ambo sint mas & progenit, atque
ex conformati, tibi tam facilem, quam illi,
suisse lapidem, si Deus te sua manu misericor-
dix non fulisset; non enim amplius operi-
bus tuis, quam alter diuinam merebatur clemen-
tiam.

Hom. 10.

Elapsi expendimus diebus D. Chrysostom. n. 8.
doctrinam: nempe proximi defectus, sine corpo-
ris, sine omnia, a quibus nos latamur integros. Qui im-
particularis Dei dona esse misericordia, quæ nos stus est.
præuenit, quocirca illos in alijs notantes, ad duo con-
duo constringimur. Primum: ut Deo gratias sideret.
referamus: etenim cum sumus nos tam miser-
abiles, quam illi, ipsorumque subiectis calamita-
tibus: alios oculum suo permisit iudicio in hac
delabi criminis, nos autem suâ detinet miseri-
cordiæ ne in eadem occisi laberemur. Ut myte-
riosa semper euolti verba Domini ad Iob, qui-
bus exponit, quantas boni Angeli illi reculerint
deserantque semper gratiarum actiones, dum
ruinam calumnae considerant Angelicum A-
postatarum: cum enim essent omnes eiusdem
naturæ, si ipsi constanter permanerint, alios cor-
ruentibus & pereuntibus, divinitate hoc miseri-
cordia, gratiaque tribuendum, quam ipsis im-
peravit, negantur. Vt etiam (quæcir Deus) quan-
do ponebam fundamenta terra, &c. Cum me lauda-
arent simul astra matutina, & inslavarent omnes si-
ly Dei. De factis loquitur Angelis, ex iudicio D. a Lib. 2.
Greg. & D. Hier. b. & Beda, quod expiessus mor. c. 14.
habet Septuaginta & textus Chaldaicus. No. b in e. 3.
minibus illos compellat valde mysteriosi: astra Iob.
matutina & filios Dei. Illi (inquit) ab orbis ex-
ordio Denim opificem Laudarunt, & iubila Angelii
runt. In Hebreo Laudarunt, est Rinnen, quod sunt astra
ex opinione nostri Xantii Pagnini significat matutinæ
incallentes gratias agere, laudare Verbum Iubilatio, que
larent in Hebreo deprivatur ex nomine Halaltempus
quod alacritatem indicat, gaudio iubiloque anni. Deum
magno valde, ut quasi hominem extra se laudant
ripiat latitudinem perfusum, Hinc componi ob donu-
tum Haleluja toties repetitum Halelu etiam lati perseu-
tia est maxima, Ia, nomen est Dei, & coniuncta
gendo illud in Haleluja significat lauda Deum. In the-
toto mensis iubilo. Hoc, inquit, modo me lau-
darunt Angelii, in gratiarum actionem, & inef-
fabili omnino gaudio, ultra quam dici potest
jubilarunt. Septuaginta legunt: Laudaustrum me
voce magna omnes Angeli mei. Quæ ergo ratio?
Nomen expende, quo illas indigunt: astra ma-
tutina: Videtur enim spectare illud D. Ioannes,
in visione illa notissima de Lucifero, draconem
terribi-

F f f 3

terribili, qui candâ suâ tertiam stellarum partem secum de celo detraxit, & ruinâ demerit inferorum. Hoc est, Lucifer superbiâ tumidus Angelos provocauit, ut in Deum superbi confugerent, quo factum est. vi pars illorum tertia decidet, perierit, & in obscuras noctis stellas sic milerè transmutata. His in chaos corruentibus, perfliterunt boni, velut asta matutina, quod aduentores, gratia luce confirmati, facti filii Dei, illi similes in gloria, quam primum ad nisi sunt Deo pro collato sibi beneficio tam singulari, grates rependere infinitas: cum enim omnes ex eadem essent natura malaque creati Angelici, se confirmatos latabantur in gratia gloria perfectos, aliosque spectabant, misero casu corrulisse peccato rebellionis, in culpa sua perveraces, postquam damnatos semperint. O quam immensa Deo pro tam singulari beneficio personant preconia gratiarum.

3. Cor. i. 50 Ex hoc argumento perdedit D. Bernatius illud de Christo Apostoli: *Quis saitus est nobis sapientia à Deo, Et iustitia, Et sanctificatio, Et redemptio. Aduertas inquit verbum illud Factus est nobis: q.d. Iam à principio iustificator fuit, sanctificator & redemptor Angelorum, natus autem in mundo: factus est sapientia, iustitia, sanctificatio, & redemptio mortaliū: etenim nostram allumus carnem: quando Verbum caro factum est, & in ea moriens per illam nos mortem iustificauit, & redemit, eo prorsus modo quo sapiens idem declarat Apostolus. Si periculatus (inquit) ratione fuerit redemptio, vel Angelorum redemptor: cum boni: numquam fuerint captiui, & mali numquam fuerint redempti vel resusciti. Angelis numquam redempti sunt alij utique non regentes, alij non permanentes illi quidam, quia nec lapsi sunt, & autem irrenescibilis sunt. Quomodo mihi persuades*

D. BERN. quod illos verbum diuinum redemerit? *Audi Ser. 12, in brevicer. Qui erexit hominem lapsum, dedit statuī Angelo ne laboretur, sic illam de captiuitate eruens, sicut hunc à captiuitate defendet; & hac ratione suis utrique redemptio, solvens illum & seruans ipsum. Si enim bonus ibo non seruasset fauore singulari, sicut ceciderunt illi, qui mali fuerunt factique sunt dæmones, sic bi quoque cecidissent: cum enim omnes eiusdem essent casi.*

V. Deus, qui suam illis substraxit manum, & his consideranda militer substraxisset auxiliavit. Quocirca quos sint in tuncque boni Angeli casum percepit proximi lorum, ad Deum se conseruant grates rependunt casi.

incertas, & diuinam adorant misericordiam in malorum namque ruina, diuinam sibi collatum attendunt laudantque bonitatem. Hoc quoque tu in proximi tui casu contemplare. Quoniam quantum coniunctione signauit Apostolus: possum etenim dixerat verbum aternum nobis factum iustificatorem, sanctificatorem & Redemptorem, hoc est; quod ab illo habemus quicquid in nobis boni esse gloriamur. ipseque fit de quo dependet nostra iustitia, sanctificatio, & redemptio, subiungit: *Vt quemadmodum scriptum est: 1. Cor. 15. Qui gloriatur in Domino glorietur. Non est ita quod regē feras, quod in alterum excardescas, quem vides peccatorem, ut Phariseus intuens & frensens in Publicanum: Si namq[ue] in illi similis non sis non es hoc meū manum opus tuā um, sed diuinū misericordia id accipit̄ referre debes, cui te coauēsūt amissas reuertere gratias, quod in illas miserias, defectus, peccataque non corrueis, in qua fratre corrueſe demoralis dicit cum Apostolo: Gratia Domini, quam id quod sum. Additum cum D. Aug. Gratia Domini non sum, quod non sum, quod superius exposuimus.*

Secundum ad quod obligamus procedit ex primo: quod te diuinā considerans praevenit gratia, & bonitate suffultum, ac conditum, quā sicuta ius, non corrueisti, siu deum gratie subdidio, quā te seruauit à casu illorum, statim tuo comparatis, agalque de eius remedio: simul recolens memoriam, roties renuatam D. Augustini sententiam: quam alias perpendimus: Nullum peccatum committit unus homo, quod non D[omi]n[u]s committit: erit aliud homis nisi suscitare se ab eo, per quem factus est homo. H[oc] ecce omnia concinna respondent illi quod a d[omi]n[u]s Apostolus Considerans ipsis. Et de quo postmodum. Amplus dicit Apostolus: Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto. Notate verbum: Præoccupatus quid. Illaqueatus, circumuenit us prævenitus, doloque irretiusquis quis dicat quid miruani, quod inter milleos ambulans laqueos, in aliquem incidentem, haferimque conculsit. Tunc est illius mundus decipulis laqueisque circumcidens, dum quos dæmones rostis per quas incidimus, vijs teretis præparari deceptorios: In via hac quia ambulabat ibi, obsonderunt laqueum mibi. Non tanto vellet, sed stigia, mille præparans illis tendieolas, quoniam ipsa nostra diabolus, ut incautos arrestat. Condole paupereulo, quem Satan circumuenit, quem captiuum apprehendit. O quam strenue loquitur Abraham in abiectam illam barbarorum colluuiem: Lot eternum nepotem suum nihil a-

Si quid ferimantem ceperant, capiūmque abduxerant. Illico arma lumen adeo strenuum ut ventiquam in nepotis negotio dominaret, donec eum manibus eritum inimicorum in pristinam vindicaret libertatem. De codem laudatur David, quando captam ab hostibus incertamque percipit Sirele, cunctis amicis, parentes, uxoresque quas haberat, in servitutem esse deponit. Misericordia est illorum, ex impietate namque illos adorati erant inimici; quocirca cunctas intendit vites, quatenus illos barbarorum eriperet prestat. Hoc tibi pariter incumbit: Quantum do Præoccupatus fuerit homo.

VII. Per hoc indicat Apostolus, ipsam correptionem propriè locum habere in peccatis infirmis, vel ignorantia: hæc quippe sunt, in quæ laborat homo, citemenitus, illaqueatus, suum non attendens infortium, tamen incurrit. In peccatis autem malitiae non ita locum habet: citemen in illis non capit quispiam inexspectato, nec dicuntur. Præoccupatus, sed quid ipse sibi nām volvente conquerire voluntarius: de hoc agunt Theologii. Hoc idem signare voluit Apostolus, ad eundem Homo. Est qui peccat, ve homo, & est qui peccat, ve diabolus. Quando quispam peccat ve homo, cum enim infirmus sit & ignorans, & imprudentis à diabolo illaqueatur, illi compate nec miraris, quod stramine domus conflagret, si ignem incendiatur, & iufrusta distinguit fragilis, & ex luto molli compositum.

VIII. Cui precat, principaliter conuenit cōmone-
cipiat te! *For* qui spirituæ ista, huiusmodi instruie.
Multa his verbis includit Apostolus. Primum: quod qui faluti vitaque corrēptore non confusa proxiimi non spiritu ali, sed cari alii est. Quod ad carnalia, vt que temporalia percepidi: asseque, Domine, si illum corripsero, me detestab-
tur, eius perdam amicinam, carnalis es, non spi-
ritualis, ex eorum numero, de quibus sic Apo-
stolus: *Animolis homo non percipit, ea que sunt
spiritus Dei. Ingemiscit, & cūldeum Apostoli re-*
*pēt. 7.14 pete verba: Carnalis ego sum, vənumdatius sub pec-
cato. Qui spiritualis est, spiritualia magni pen-
dit, curat, pretendit, tenporalia licet libeant
non vulgare periculum, spirituālia temporalibus
confert, & perpendit quanti referat proximi
fatu invigilare, et id ac Apostolus perficiens,
Spiritualia perinvalib[us] comparantes.*

Secundum: quod non infirmior expedit ut si ipsa carne spiritus, nec corporalis, & naturalis amor spirituali gratiaque præualeat. Numquam fatus admirari potui solitudinem, qua

carnales student à daminis incolumes liberare sibi carnis cognatione coniunctos, filios, fratres, amicos, affines, quos periculis, iacturis, & vi- dent oppressos calamitatibus. Quæ cuia ma- tris dum filia in oculo nubes suboblicuta exori- tur, quæ maculam conpergarat venustati? Quas non inquirit aquas, collyria, remedias? Quam au- xijs pater dum filius ardentissimus vexatus fe- bribus lecto derinctus moriturus? Sed quid si videat, ab inimicis ad mortem inquirit, tibibus, quibus facultatum patiatur naufragium, diue- xari? Non sequitur conuenit, ut sic sollicitudo spiritus, cum minora non sint pericula, damnaque spiritualia, nec sit impotenter amor spi- ritualis quam carnalis. Fictio potest, ut videns filium corpore laborarem, tantæ torquearis curâ, quibuslibet medijs eius saluti prouidendo, at videns illi pertine animam, nec vila moxearis omniro sollicitudine? Carnis non spiritus amo- re instigans.

Tertium: non omnibus conuenit in alijs defec-
tus & peccata ceteris, ut doctrina notat D. Hieron. & D. Aug. b. ac Doctoris Angelici c. 2 In c. 7. sed viris spiritualibus, ab iniuimodi defectibus Matt. liberis planum etemum est (inquit D. Hieron.) b Lib. 2. 10. quod in te alias illud Christi verificabitur & a ser. Domi- peccatoris poterit obviari. Quid autem video festu- ni in oculo fratris tuu, & trabem in oculo tuo c. 2. non video &c. Hyperita, ejus primum trabem de c. 2. 1. q. 13. oculo tuo. Sic apostolus D. Ambri notat id quod ar. 4. Iude patriarchæ congit: voluit enim arguere, Matt. 7. 5. & flammis exorse Thamar nūrum suum ut in Lib. 2. de celuofam: cumque in eam ut comburceretur pœnit. c. 8. instaret animos forispondi villa: proferten Iude baculum & annulum contra eum testimo- nia luxuria: sic ait: *De viro cuius haec sunt con-* Gen. 3. 24. *cepit. Quo Iude os obstruit, & ad innocentia 26.* coegit testimonium: *Iustus est quam ego.*

Refert D. Hieron. quod cum inter Gracos D. Hieron. non leues essent exorta discordia, Rhetor quis Lib. 1. con-
dam celebri Gorgias, illos corrupturus librum tra iour-
edidit non vulgaris eloquentia. Cumque lege. nia Tom. 2. rent illum attentius, en prodiit in medium erus inimicus Melancholius, cōspicere scismaticis
Rhetorem laetare. Videb[us] quot nollas
arguat similitates, vt ille, in cuius domo cum
plures non sunt, quam ipse, coniux eius & an-
cilla, perpetuis inter se stolidis dissidij, sic ut
illos nemo possit ad concordiam revocare. His
nobis de concordia præcipit, qui se & uxorem, &
ameillam in domo concordare non posuit, quo con-
fusus alter supra modum evanuit. Præcipit Do-
minus leprolo: Os vestre concordum gerat, quod id
solum

60 HOMILIA VIGESIMASECVNDA.

Solum illi licet aprire, dum suam alijs indicat Immuniditiam, in clamando: Cauete vobis a me: leprosus etenim sum. Emanuelfia quibus lampades emungentur, quæ propter mucum, vel elychnium nimis exustum, inquinantur, vult Deus purissima sint, & mundissima auro dulcilia.

Exod. 35. Nobilis quoque, quem D. Iohannes vidit arcu & sagittis armatum, equo vehabatur nixus candidiore: Hoc enim in vita tua requiritur actionibus, quatenus sagittæ correctionis, quas arcu emitteres charitatis, effectum haberent certiorum, cunctaque profundiū penetrante. Quinimo & hoc mihi persuadeo, hanc vnam inter alias esse rationem, quæ multi, ne corripiant alios, cohibent: quia tales non sunt, nec moribus integræ, vt par est, audiēntque forsitan sine reprehensionis Echo, quæ Ägyptios vehementer exterebat, de quibus mane Deo fauente differemus.

§. 20. Sit correptione cum instruptione, & doctrina, & labia tua lilia distillantia myrram.

Lob c. 6. 6. **N**on prætereamus aliud Apostoli verbum: *Huiusmodi instruimus. Quia c' vñ diximus* vocibus fœti, non debet correptione commotis, ac clamoris, quasi elles malæ causa cauſidicis, sed instruendo; docendo, mentionibus oculis aperiendo peccatori, demonstrando quatenus status quo vivit, sit in Dei iniuriam, Reipublicæ scandalum, animæque perditionem. De hoc expostulat Iob contra amicos suos, quod verbis eum arguerent alioribus, & non admonerent suavioribus. Hoc illos indicant, vt notat Olympiodorus in cate. Græca Iob: *Numquid potest comedi insulsum, quod non est sale conditum?* Quis cibum comedet insulam, si sale non condatur, quo saporem corrähat gratissimum: sal symbolum est sapientia. Quis patiatur reprehensionem quæ verè insulæ est si non doctrina, ac rationum sale, terminisque prudentissimis conditatur quæ nadmodum Nathan Davidem accedit, illi casum proponendo iustitia & conscientia, quo primum illi excitaret intellectum, suæque agnoscetculæ rationem, in homino illo, qui pauper abstulerat oculum. Idcirco ait Apostolus, notante D. Gregor. Sermo Ad Colos. *vester semper in gratia sale sit conditus.* Idem c. 4. 6. quoque suo prescriptis diligenter Timotheo: *Ar. 2. Tim. c. 4. gue, obsecra, increpa, in omni patientia & doctri-*

DE CORREPTIONE FRATERNA.

n. Cum fratre agendum est ratione, vt homine qui vitur ratione, & non verbenibus, sicut cum iumento irrationali, quocirca ait: *Si presupputus fuerit homo.* Eam ob causam correptionis Christiana, quam nobis hodie praescribit Christus, virga vocatur directionis: *Virga directionis, p. 149.* *virga regni tui.* *Virga directionis* idem est ac virga quæ dirigit, docet, ducit, illuminat.

Proposito consonat symbolum, quo idem celestis declarat sponsa, sponsi sui diuin facie depingens venustatem, presentia autem laici, de quibus sic ait: *Labia eius distillantia myrram, Cat. primam.* Dicitur, myrra prima, perfectissima, leucostoma, effeacissima, quæ ipsa est quæ de myrra arboribus distillat, ex quibus colliguntur illa namque collecta, diffusis arboribus, alia defluit non tam pretiosa. Conveniens apparet symbolum est myrra correctionis, duabus de causis: quod amarissima sit, & à putredine veribusque praeservet, quæ duo nullo contradicente, in correptione comprehenduntur. De celestis sponsi labiis hæc myrra defluit, & de floribus qui veri sunt eius & filii & discipuli. Porro sunt labia velut lilia, vel ipsa lilia: *Lilia eius lilia.* Varijs lilia rite coloribus cernit, pallido, candido, melano, aureo, gemineo, quæ de causa vocatur lilium; nouenæ cæli pulchritudine coloribus distincta denivando, quod int. dicimus, vel ut alij liris epithetum à Genitibus Deo adscriptum eloquentia, cui illud est singulare multâ pollere gratiam in dicendo, varijs & admirandis Rethorica coloribus, vt quod intendit persuadat, quos Iridis gratiæ varijs deflignant colores. Taliis sit, oporete correptione, commis, amica, verbis urbanis, composta, quæ orator disertissimus, persuadet, non verberibus fiat, sed verborum eloquentia, viuisque argumentis ad id quod p̄ se manibus habet iuvanter introducat.

Expendit Eucherius, & Rabanus Maurus refer glossa: Nullum efficaciter repenti posse remedium, sedandi saulem spiritu nefario faciatum, quām gratissimam plamodiolum seu musicam Davidis, symbolum (inquire) optimæ correptionis, quæ curat peccatorem, qui peccato lymphaticus artipit, reprobatio benignus artificis, si optimis dulci consolantibus: nunc namque dixit Spiritus S. *Lingua sapientum sanari est Cr. De prudenti correptione sic per finitum lititudinem loquitur Salomon: Inauris aures, & margaritum fulgens, qui arguit sapientem, & a rem obedientem. Ab aere dependet inauris, unde necesse est sit vernacula: inaurum, & astabre clavo.*